

REPUBLICA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO
QEVERIA E KOSOVËS - VLADA KOSOVA - GOVERNMENT OF KOSOVA
MINISTRIA E KULTURËS, RINISË DHE SPORTIT / MINISTARSTVO KULTURE, OMLADINE I SPORTA
MINISTRY OF CULTURE, YOUTH AND SPORTS
AGJENCIA SHETETERORE E ARKIVAVE TË KOSOVËS / DRZAVNA AGENCIJA ARHIVA KOSOVA
STATE AGENCY OF KOSOVO ARCHIVES

Nr./Br./No.

011126/18

Data/Datum/Date:

16.05.2018

REPUBLICA E KOSOVËS/REPUBLIKA KOSOVA/REPUBLIC OF KOSOVO
QEVERIA E KOSOVËS / VLADA KOSOVA /GOVERNMENT OF KOSOVA
MINISTRIA E KULTURËS, RINISË DHE SPORTIT/MINISTARSTVO KULTURE, OMLADINE I SPORTA/MINISTRY OF CULTURE,
YOUTH AND SPORTS
AGJENCIA SHETETERORE E ARKIVAVE TË KOSOVËS/DRZAVNA AGENCIJA ARHIVA KOSOVA/ STATE AGENCY OF KOSOVO
ARCHIVES

**RREGULLORE PËR MASAT HIGJENO -TEKNIKE TË SIGURISË, PËR LËNDIMET NË
PUNË DHE KOMPENZIMET FINANCIARE**

Prishtinë, 2018

REPUBLIKA E KOSOVËS/REPUBLIKA KOSOVA/REPUBLIC OF KOSOVO
QEVERIA E KOSOVËS / VLADA KOSOVA /GOVERNMENT OF KOSOVA
MINISTRIA E KULTURËS, RINISË DHE SPORTIT/MINISTARSTVO KULTURE, OMLADINE I SPORTA/MINISTRY OF CULTURE,
YOUTH AND SPORTS
AGJENCIA SHTETERORE E ARKIVAVE TË KOSOVËS/DRZAVNA AGENCIJA ARHIVA KOSOVA/ STATE AGENCY OF KOSOVO
ARCHIVES

Duke u bazuar në Ligjin nr.04/L-088, për Arkivat Shtetërore dhe Ligjin për Sigurinë dhe Shëndetin në Punë nr.04/L-161, në Republikën e Kosovës, Kryeshefi Ekzekutiv nxjerr këtë:

RREGULLORE PËR MASAT HIGJENO -TEKNIKE TË SIGURISË, PËR LËNDIMET NË PUNË DHE KOMPENZIMET FINANCIARE

Neni 1.

DISPOZITAT E PËRGJITHSHME

1. Me këtë Rregullore përcaktohen Masat higjiene - teknike të sigurisë në punë, lëndimet, sëmundjet profesionale si dhe kompensimet financiare, për të gjitha vendet e punës në Agjencinë Shtetërore të Arkivave të Kosovës (në tekstin e mëtejshëm Punëdhënësi), të parapara me legjislacionin e Republikës së Kosovës, përveç në ato raste ku kryhen punë në kushte të veçanta, dhe krahas tyre parashihen edhe masa tjera të veçanta.

Neni 2.

DETYRAT E PUNËDHËNËSIT

1. Punëdhënësi është i obliguar që të gjitha vendet e punës dhe ato që lidhen me punën, mjetet e punës, mjetet për siguri në punë, t'i rregullojë dhe t'i mirëmbajë në atë mënyrë, që të punësuarit dhe të tjerët të jenë të mbrojtur nga fatkeqësitë në punë, sëmundjet profesionale dhe sëmundjet e tjera lidhur me punën.
2. Punëdhënësi është i obliguar që për të gjitha vendet e punës t'i parashohë rreziqet dhe masat e sigurisë në punë.
3. Nëse mjetet e punës, pajisjet e punës, laboratorët etj., paraqesin rrezik për jetën apo shëndetin e të punësuarve, obligohet punëdhënësi ose personi përgjegjës i tij duhet menjëherë t'i largoj nga përdorimi.
4. Punëdhënësi është i obliguar që t'i njoftojë të punësuarit me normat e kësaj Rregulloreje dhe të dispozitave tjera të veçanta.
5. Vërejtjet për rreziqet në punë duhet të vihen në vende të theksuara dhe të dukshme.

6. Strehimorja gjendet në podrum të ndërtesës së ASHAK në Prishtinë.
7. Punëdhënësi është i obliguar t'i ndërmarr të gjitha veprimet, që të punësuarit dhe të tjerët që kanë lidhje me punën, t'i aplikojnë dhe t'u përmbahen të gjitha masave të parapara të sigurisë në punë.
8. Punëdhënësi është i obliguar, për të krijuar kushte për bashkëpunim të të punësuarve për evitimin e shkaqeve të fatkeqësisë në punë.
9. Punëdhënësi është i obliguar për t'u kujdesur, që të gjitha mjetet e sigurisë në punë, në çdo kohë të jenë në gjendje të rregullt dhe të përdorshme. Në rast të prishjes, me kohë të riparohen, kurse atyre që u ka skaduar afati të zëvendësohen me të reja.
10. Punëdhënësi është i obliguar t'i bëjë matjet dhe kontrollimet periodike të parametrave teknik të mjeteve dhe pajisjeve të punës.
11. Me rastin e furnizimit me mjete të punës, lëndë të parë, aparate, mjete të transportit etj., ato patjetër duhet të jenë të pajisura me mjete mbrojtëse dhe me teste adekuate, konform standardeve të BE-së.
12. Kryerja e punëve në kushte të veçanta (me rrezikshmëri të lartë), ku parashihen masa të veçanta të sigurisë në punë, mund tu besohet vetëm të punësuarve profesional, të aftësuar për kryerjen e këtyre punëve. Kryesit e këtyre punëve, apo ata që kanë qasje me to, duhet të informohen në detaje me rreziqet dhe masat për siguri në atë punë.
13. Punët të cilat kryhen nga disa të punësuar, për të pasur punë të sigurt, kërkohet koordinim dhe marrëveshje midis tyre. Punëdhënësi ose personi përgjegjës i tij, duhet të caktojë një person me të cilin duhet t'i koordinojë punët, i cili duhet të jetë i informuar në detaje për rrezikshmërinë dhe masat e sigurisë në ato punë.
14. Punëdhënësi është i obliguar, që të punësuarve në punë apo lidhur me punët, për kryerjen e të cilave kërkohen masa të veçanta të sigurisë në punë, paraprkisht t'ua bëjë kontrollimin e veçantë mjekësor.
15. Të punësuarit në këto punë, duhet së paku një (1) herë në vit t'i nënshtrohen kontrollimit të veçantë mjekësor.

Neni 3.

DETYRAT E TË PUNËSUARVE

1. Të gjithë punëmarrësit dhe të tjerët të angazhuar në punë apo lidhur me punën, janë të obliguar t'iu përmbahen të gjitha normave, udhëzimeve dhe dispozitave tjera që kanë të bëjnë me parandalimin e rreziqeve në punë ose lidhur me punën, sëmundjeve profesionale dhe masave të tjera për mbrojtje të shëndetit të të punësuarve dhe ambientit të punës.
2. Punëdhënësi, udhëheqësi i Departamentit, Divizionit si dhe punonjësi të cilit i është caktuar ndonjë i punësuar në cilësi të ndihmësit ose për aftësim, janë të obliguar për t'i njoftuar të punësuarit me të gjitha rreziqet në punë dhe lidhur me masat e sigurisë në punë.
3. Të punësuarit që lëngojnë apo kanë parashenja për të lënguar, nga ndonjë sëmundje (ataku, marramendje, shkurtpamësi, shtangim i muskujve e të ngjashme), nuk mund të angazhohen në punë që paraqesin rrezik për vet atë dhe për të punësuarit e tjerë. Të punësuarit nëse hetojnë shenja të këtyre sëmundjeve, janë të obliguar që menjëherë ta lajmërojnë punëdhënësin apo përgjegjësën e tyre.

Neni 4.

PËRGJEGJËSITË E PUNËDHËNËSIT ME RASTIN E LËNDIMEVE NË PUNË

1. Punëdhënësi është përgjegjës që me dispozitat e kësaj Rregulloreje të parasheh përcaktimin e rrezikshmërisë dhe lëndimeve në punë për secilin vend të punës dhe të përcaktojë mënyrat dhe masat për zvogëlimin apo eliminimin e rreziqeve e shkaqeve të lëndimeve në punë, sëmundjeve profesionale dhe ndikimet që rrezikojnë shëndetin e të punësuarve.
2. Punëdhënësi është përgjegjës që gjatë organizimit të procesit të punës, të sigurojë masat mbrojtëse për të mbrojtur jetën dhe shëndetin e të punësuarave, për të ndaluar çdo lloj pune që paraqet rrezik të mundshëm për jetën dhe shëndetin e të punësuarit, të parapara me akte ligjore dhe nën ligjore në fuqi.
3. Zyrtari i caktuar nga punëdhënësi do të mbikëqyrë zbatimin e masave të ndërmarra nga punëmarrësi dhe duhet të njoftojë punëdhënësin e tij për çdo mangësi, rrezik shëndetësor, lëndim, defekt ose ndonjë rrethanë tjetër e cila mund të rrezikojë sigurimin e të punësuarve.
4. Në rast të paraqitjes së rrethanave të pa parashikuara dhe të jashtëzakonshme (vis majoris), punëdhënësi nuk mban përgjegjësi për lëndimin në punë.

Neni 5.

SIGURIA E LËVIZJES NË PUNË

1. Punëdhënësi është i obliguar që në ambientet e punës t'i eliminoj të gjitha pengesat për lëvizje, çdo parregullsi që paraqet rrezik në punë dhe lidhur me punën. Në qoftë se nuk ka mundësi objektive për t'i eliminuar parregullsitë, duhet të izolohen, respektivisht rrethohen me rrethoja, të ndriçohen dhe shënohen në mënyrë adekuate.
3. Vendet e rrezikshme të punës, duhet të shënohen qartë me tërheqje të vërejtjes për rrezikshmëri (rrezik për jetë, tensioni i lartë, mos prek).
4. Dyshemeja, hyrje-daljet dhe të gjitha vendet e punës, duhet të jenë në gjendje të rregullt. Vendet e rrëshqitshme në dysheme duhet të mirëmbahen dhe të shënohen qartë.
5. Lokalet me stabilimente elektrike të cilat paraqesin rrezik, gjatë gjithë kohës duhet të mbyllën e t'u lejohet qasja dhe qëndrimi vetëm personave të autorizuar dhe profesional.
6. Në lokalet e punës, ndërprerësit e rrymës duhet të instalohen në vende të përshtatshme dhe të papengueshme.
7. Dyert kryesore të lokaleve të punës (hyrje-daljet kryesore), duhet të jenë të gjëra së paku dy (2)m, ndërsa ato ndihmëse së paku një (1) m.
8. Në të gjitha vendet ku punohet (laborator, punëtori), të gjitha hyrje daljet dhe kalimet e tjera (qarkullimi në punë), nuk guxon të ketë pengesa.
9. Të punësuarit duhet t'i shfrytëzojnë vetëm ato hyrje-dalje, respektivisht kalime të caktuara për ta.
10. Shkallët të cilat janë në lartësi mbi një metër mbi tokë duhet të kenë patjetër rrethojën në lartësi adekuate.

11. Shkallët të cilat përdoren në punë, duhet të jenë nga materiali i qëndrueshëm dhe të siguruar nga rrëshqitja, thyerja, rënia apo luhatja.

Neni 6.

OBLIGIMET E PUNËDHËNËSIT ME RASTIN E LËNDIMEVE NË PUNË DHE KOMPENZIMET FINANCIARE

1. Punëdhënësi është i obliguar të krijojë kushte për siguri në punë për të punësuarin.
2. Punëdhënësi është i obliguar që t'i mbulojë të gjitha shpenzimet për kurimin e të lënduarve dhe sëmundjeve si pasojë e punës, të sigurojë mbështetje financiare për ofrimin e ndihmës mjekësore, kirurgjikale dhe farmaceutike dhe ndihmë tjetër në rast të fatkeqësisë (lëndime të marra gjatë kryerjes së punës, të ndodhura gjatë orarit të punës), në përputhje me Ligjin në fuqi.
3. Punëdhënësi është i obliguar të jep mbështetje financiare për proteza ortopedike të nevojshme në rast të fatkeqësisë (lëndime të marra gjatë kryerjes së punës), të ndodhura gjatë orarit të punës, në përputhje me Ligjin në fuqi.
4. Punëdhënësi është i obliguar që të kujdeset për higjienën në vend të punës dhe të merr masa të nevojshme mbrojtëse ndaj rreziqeve të veçanta që paraqesin:
 - 4.1. Substancat dhe agjentët helmues;
 - 4.2. Ndotja e ajrit;
 - 4.3. Substancat kimike dhe biologjike;
 - 4.4. Zhurma dhe dridhjet (përtej parametrave të lejuar).

Neni 7.

OBLIGIMET E PUNËMARRËSIT ME RASTIN E LËNDIMEVE NË PUNË

1. I punësuar i është i obliguar:
 - 1.1 Të përdorë me kujdes pajisjet dhe mjetet me të cilat punon;
 - 1.2 Të përdorë me kujdes pajisjet mbrojtëse personale dhe teknike;
 - 1.3 Obligohet që menjëherë të informojë punëdhënësin për çdo anomali që paraqet ndonjë rrezik për jetën dhe shëndetin e tij apo të punëtorëve tjerë.

Neni 8.

PROCEDURAT PËR VËRTETIMIN E LËNDIMEVE NË PUNË, SËMUNDJEVE PROFESIONALE

1. Punëmarrësi duhet t'i nënshtrohet:

- 1.1 Procedurës së njohjes të lëndimeve në punë dhe sëmundjeve profesionale;
- 1.2 Kushtet të cilat duhet të plotësohen për njohjen e lëndimit në punë dhe sëmundjes profesionale;
- 1.3 Afatin e lajmërimit të lëndimit në punë apo sëmundjes profesionale.

Neni 9.

LËNDIMET NË VEND TË PUNËS APO SËMUNDJET PROFESIONALE

1. Lëndim në punë në bazë të Udhëzimit Administrativ nr. 5/2012, konsiderohet:

- 1.1 Lëndimet e shkaktuara të drejtpërdrejta mekanike, fizike dhe kimike;
- 1.2 Lëndimet e shkaktuara nga lëvizjet e pa pritura të trupit apo ngarkesës;

2. Sëmundje profesionale - konsiderohet sëmundja e shkaktuar si pasojë e ekspozimit ndaj rreziqeve që rrjedhin gjatë veprimtarisë së punës nga marrëdhënia e punës.

3. Nuk konsiderohet lëndim në punë:

- 3.1 Lëndimet e bëra me qëllim, me paramendim, mashtrim, pa përgjegjësi dhe mos respektimi i standardeve dhe rregullave të punës, të cilat i përcakton siguria në punë;
- 3.2 Sëmundja akute dhe kronike;
- 3.3 Sëmundjet e lindura apo të fituara gjatë jetës nga aksidente tjera apo sëmundje të përkohshme, të përhershme profesionale të cilat nuk lidhen me shkaqet e punës dhe vendin e punës.

Neni 10.

PËRCAKTIMI I DIAGNOZËS PËR LËNDIMET NË PUNË APO SËMUNDJES PROFESIONALE

1. Vlerësimi mjekësor i lëndimit në punë apo sëmundjes profesionale kryhet nga institucionet e autorizuar mjekësore të punës në formë ekspertize nga specialistët e mjekësisë së punës.

Neni 11.

E DREJTA E TË PUNËSUARIT PËR MBULESAT E PUSHIMEVE MJEKËSORE NGA LËNDIMI NË PUNË DHE SËMUNDJET PROFESIONALE

1. I punësuari ka të drejtë në kompensim të pushimit mjekësor që është si pasojë e lëndimit apo sëmundjes profesionale në punë, e cila ndërlidhet me kryerjen e punëve dhe shërbimeve për punëdhënësin me kompensim prej 70% të pagës së tij.
2. I punësuari ka të drejtë në kompensim të pushimit mjekësor sipas paragrafit 1, të këtij neni në kohëzgjatje 10 deri në 90 dite pune. Kompensimin e pagesës e merr punëdhënësi.

Neni 12.

SIGURIA KUNDËR ZJARRIT

1. Punëdhënësi ose personat e tij përgjegjës, janë të obliguar që t'i caktojnë dhe ndërmarrin masat adekuate për mbrojtjen nga zjarri dhe shpëtim të atyre që janë të rrezikuar nga ai.
2. Daljet gjatë kohës së punës nuk guxojnë të mbyllen e as të pengohen, kurse ato për raste emergjente, duhet të shënohen qartë dhe të hapen lehtë. Hapja duhet të bëhet në kahje të daljes.
3. Numri dhe madhësia e aparateve për fikjen e zjarrit dhe sistemi i hidrantëve, duhet të jenë konform hapësirës së lokalit të punës, destinimit të objektit dhe në çdo kohë të jenë të atestuara e të përdorshme.
4. Njohuri elementare për përdorimin e aparateve për fikjen e zjarrit dhe për evakuim, duhet të kenë të gjithë të punësuarit, ndërsa një numër i caktuar i punëmarrësve duhet të jenë të aftësuar për këtë çështje.
5. Për fikjen e zjarrit të disa materialeve, respektivisht materieve, pajisjeve (vajra, llaqe, bojëra, elektromotor etj...), nuk guxon të përdoret uji e as nuk guxon të lihet afër, por duhet të përdoren materiale dhe aparate adekuate për fikjen e zjarrit (rërë, aparate me mbushje adekuate).
6. Në rast të zjarrit, duhet pasur kujdes për ndaljen e makinerisë dhe të rrymës elektrike.
7. Punëdhënësi është i obliguar që të vendosë udhëzimet detale në vende të theksuara e të dukshme, në rast të zjarrit.
8. Punëdhënësi është i obliguar që të organizojë shërbimin kundër zjarrit konform dispozitave pozitive.

Neni 13.

PUNA ME MATERIALE SHPËRTHYESE DHE NDEZËSE

1. Përdorimi i gjësendeve që shkaktojnë flakë, shkëndija, rrobave e materialeve që kanë elektricitet statik, pirja e duhanit si dhe materialeve tjera ndezëse, ndalohet duke bërë njoftimin me shkrim.
2. Derivatet e naftës dhe materialet e tjera të ngjashme që ndizen lehtë, nuk guxojnë të vendosen me materiale të tjera. Ato duhet të vendosen në lokale të veçanta, ndaras me lokalet e punës.

3. Vendet e punës ku punohet me materiale shpërthyes apo që ndizen lehtë, duhet të sigurohen në atë mënyrë që të parandalohet fatkeqësia në punë. Ndriçimi dhe temperatura e këtyre lokaleve duhet të bëhet në atë mënyrë që të eliminohen të gjitha rreziqet nga zjarri ose shpërthimi.
4. Në lokalet e punës ndalohet çdo grumbullim i materialeve, respektivisht materieve apo hedhurinave që ndizen lehtë ose vetvetiu. Për vendosje të përkohshme të tyre, duhet të përdoren kontejnerët, respektivisht enë nga materiali që nuk digjet, që mbyllen hermetikisht, duke shënuar përmbajtjen e materialeve, respektivisht materieve dhe të vendosen në vende të sigurta.
5. Të punësuarit në këto punë nuk guxojnë të veshin rroba që ndizen lehtë (me vajra të ndryshme apo që kanë materie që ndizen lehtë).

Neni 14.

MBROJTJA NGA RRYMA ELEKTRIKE E MJETEVE DHE E INSTRUMENTEVE TË PUNËS

1. Të gjitha mjetet, instrumentet dhe pajisjet e punës, duhet të izoloohen nga rrezikimi i rrymës elektrike konform dispozitave pozitive dhe standardeve ndërkombëtare të pranuar.
2. Konform dispozitave dhe standardeve të BE-së, duhet të bëhet tokëzimi i të gjitha instalimeve elektrike.

Neni 15.

HIGJIENA E PUNËS PASTRIMI I LOKALEVE TË PUNËS

1. Vendet e punës, konkretisht lokalet e punës, duhet të jenë të pastruara.
2. Së paku një (1) herë në javë duhet të pastrohen detajisht të gjitha lokalet dhe vendet e punës.
3. Nëse pastrimi duhet të bëhet gjatë orarit të punës, duhet pasur kujdes nga pluhuri.
4. Uji dhe mjetet e tjera që përdoren për pastërti nuk guxojnë të jenë të dëmshme për shëndetin.
5. Gëlqerosja e lokaleve duhet të bëhet së paku një (1) herë në vit, në objektet të cilat gëlqerosen.
6. Vendi ku përgatitet dhe hahet ushqimi (Byfe) duhet të jetë i pastër dhe i pajisur në mënyrë adekuate.
7. Tualetet duhet të jenë të ndara, të shënuara (meshkuj-femra), në çdo kohë funksionale dhe të pastruara.

Neni 16.
MBIKËQYRJA

1. Mbikëqyrjen për aplikimin e dispozitave të kësaj Rregulloreje e ushtrojnë drejtorët e Departamenteve, personi i ngarkuar për Siguri në punë dhe Kryeshefi Ekzekutiv i ASHAK-së.

Neni 17.
DISPOZITAT PËRFUNDIMTARE

Për të gjitha çështjet që nuk janë përfshirë me këtë Rregullore, aplikohen dispozitat ligjore për siguri në punë në Republikën e Kosovës.

Neni 18.
Kjo Rregullore hyn në fuqi ditën e nënshkrimit nga Kryeshefi Ekzekutiv i ASHAK-së.

Neni 19.
Me hyrjen në fuqi të kësaj Rregulloreje, **shfuqizohet** Rregullorja për Masat Higjiene – Teknike të Sigurisë, për Lëndimet në Punë dhe Kompensimet Financiare, me nr. 01/260/2013, datë 12.07.2013.

Datë:

16 maj 2018

Kryeshefi Ekzekutiv i ASHAK-së

Ramë MANAJ

